

κεχυμένων) πολλαχ. Οὔτε ἄκρη οὔτε σῶσι (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Ἡπ. || Γνωμ. Ἐπλάκωσεν ὁ Αὔγουστος, ἡ ἄκρα τοῦ χειμῶνα Κάρπ. (κ. ἄ. ἐν παραλλαγαῖς). γ) Τὸ τέλος, τὸ πέρας (α) Τοπικῶς κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. Καππ. Πόντ. Τσακων.: Ἀκρα τοῦ ἀμπελιῶ - τοῦ δρόμου - τοῦ κόσμου - τοῦ χωραφιοῦ - τοῦ χωριοῦ κττ. κοιν. Ἡ ἄκρια τοῦ κρεμ-μοῦ (κρημνοῦ) Κύπρ. || Φρ. Κάθομαι 'ς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου (εἶμαι ἐντελῶς ἀπομεμακρυσμένος) σύνηθ. 'Σ αὐτὰ τὰ πράγματα δὲ βγαίν' 'ς τὴν ἄκρα κἀνένας (δὲν δύναται τις νὰ φέρῃ εἰς πέρας) Στερελλ. (Αἰτωλ.) || Παροιμ. φρ. Δὲ βρῖσκει κἀνείς τὴν ἄκρα του (ἐπὶ ἐκείνου οὐ ἀδύνατον νὰ κατανοηθοῦν αἱ πραγματικαὶ διαθέσεις καὶ νὰ συνεννοηθῇ τις μετ' αὐτοῦ). Δὲ βρῖσκει κἀνείς ἄκρη (ἐπὶ συζητήσεως ἄνευ ἀποτελέσματος) σύνηθ. "Οπου τὸ βγάλ' ἡ ἄκρη (ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀβουλίας ἢ ἀπογνώσεως ἐπιχειροῦντός τι ἄνευ προδιαγεγραμμένου σχεδίου. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,413) πολλαχ. Ἀκρη εἶδες, παιδί μου! (δὲν ἐνεβάθυνες εἰς τὰ πράγματα, μόνον τὸ ἄκρον αὐτῶν εἶδες) ἸΒενιζέλ. Παροιμ. 5,51 ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,410. Ἐφτασε 'ς τὴν ἄκρη (ἐπὶ οἰνοφλύγων) Πελοπν. (Λακων.) Τὸν ἔχω 'ς τὴν ἄκρια τοῦ ραβδιοῦ μου (συνών. φρ. δὲν τὸν λογαριάζω, δὲν τὸν ψηφῶ) Πελοπν. (Λακων.) || Παροιμ. Ἀπ' ἄκρη χωραφιοῦ κι ἀπ' ἀχλαδοῦρα μέση (ἐνν. τοῦ ἔδωσε. Διὰ τὸ ἀχλαδοῦρα ἰδ. ἀκλαδοῦρα. Ἐπὶ τοῦ ἀδικοῦντος κατὰ τὴν διανομὴν τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ὅστις παραχωρεῖ εἰς τοὺς ἄλλους κληρονόμους τὰ χεῖριστα τῶν κτημάτων κρατῶν αὐτὸς τὰ ἄριστα) Πελοπν. (Πύργ.) 'Σ τὴν ἄκρη σκάει ἡ σφεντόνα (πολλὰ ἀπροσδόκητα συμβαίνουν κατὰ τὸ τέλος πράξεώς τινος ἢ τὰ ἀποτελέσματα ἀθορύβου ἐργασίας ἀναφαίνονται κατὰ τὸ πέρας αὐτῆς) Κεφαλλ. Πύργ. κ. ἄ.

Ἀκρην ἠῦρηκεν ὁ σιταβός, | μῆτε πίσω μῆτ' ὀμπρός (ἐπὶ τοῦ ἐξ ὀκνηρίας μὴ περαιίνοντος ἔργου τι καὶ πρόφασιν φέροντος διάφορα κωλύματα) Ἰόνιοι Νῆσ. || Ἀσμ.

Ἐμπῆκα 'ς τὸ σοκάκι σου κι ὅσο νὰ βρῶ τὴν ἄκρη,
ἐσάπη τὸ μαντήλι μου σφογγίζοντας τὸ δάκρυ
Ἡπ.

Σύρτε νὰ τὰ μεράσετε τ' ἀμπελοχώραφά σας,
ἀπὸ τὲς ἄκρες δῶσε του κι ἀπὸ τὰ παλαιοπύργια
Passow 348

Θεέ, ποῦ νάκραν δὲν ἔδεις ποτ-τὲ 'ς τὴν καλωσύνην
Κύπρ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀκρα Κάρπ. Σῦρ. Ἀκρες Κάρπ. Σῦρ. Ἀκράδες Κύπρ. Ἀπάνω Ἀκρια Κρήτ. Κάτω Ἀκρια Κρήτ. (β) Χρονικῶς σύνηθ. : Ἀκρη καιροῦ (τὸ τέλος τῆς ἐποχῆς, ὅταν λ. χ. ζητῇ τις σταφυλὰς κατὰ Δεκέμβριον, ὅποτε εἶναι σπάνιαι, λαμβάνει ὡς ἀπάντησιν τὴν ἀνωτέρω φρ.) σύνηθ. Ἀκρια τῆς ἐβδομάδας Σῦρ. Ἀκρια τοῦ Δεκεμβριοῦ Σίφν. 2) Ἡ ἀκτὴ, παραλία πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ.): Ἀρμενίζω ἄκρη ἄκρη πολλαχ. Θάλασσας ἄκρα Κοτύωρ. || Ἀσμ.

Ἐήντα καράβια βούλιαξαν κ' ἰξήντα θυὸ βαρκοῦλλις,
γρόμουςαν οἱ θάλασσις παννιὰ κ' οἱ ἄκρις παλληκάρια

Μακεδ. (Φλόριν.) 3) Ἡ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Θεσσ. (Ζαγορ.) Πόντ. (Κερασ.) κ. ἄ. : Ἀκρη μ' ἄκρη ἦρτε τὸ ποτάμι (πλήρες ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης εἰς τὴν ἄλλην) Ζαγορ. || Ἀσμ.

Ἐχτισα τὴ φωλίτσα μου 'ς σὴ ποταμί' τὴν ἄκραν
Πόντ. β) Ἐδαφος παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ καλλιεργούμενον, ἀλλ' εἰσέτι περιέχον ὕδατα Καλαβρ. 4) Ἡ γωνία σύνηθ. : Τὸ ἔρριξε σὲ μιὰν ἄκρα τοῦ δωματίου.

Ἐζάρωσε σὲ μιὰν ἄκρα. Βλέπω μὲ τὴν ἄκρα τοῦ ματιοῦ σύνηθ. || Ἀσμ.

Κάτσε, καλέ, 'ς τὴν ἄκρα σου νὰ μὴ σὲ φάῃ τὸ φίδι
Ἡπ. 5) Τὸ ἀκραῖον τεμάχιον ἄρτου ἢ γλυκύσματος Θεσσ. (Ζαγορ.) Κέρκ. Μακεδ. Στερελλ. (Ἀρτοτ.): Ἐγὼ ἀγαπῶ τοὺς ἄκρες Ζαγορ. Θέλου ἄκρα Ἀρτοτ. 6) Ἡ ἀκμή, ἡ κορυφή Καππ. (Φάρας.) 7) Τὸ ἄκρον ἄωτον Εὔβ. (Στρόπον.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Καλὲ Θεέ, πῶς ἐνεμοκεφάλισεν αὐτὴ ἡ κόρη, ποῦ ἦτον ἡ ἄκρια τῆς γυνῶς; Ἀπύρανθ. || Φρ. Ἡ ἄκρα τοῦ διαόλου (ἐπὶ κυνός, ὁ ὁποῖος προξενεῖ ζημίας) Στρόπον.

ἄκρα ἐπίρρ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄ κ ρ ο ς.

Ἀκρως, ὀλίγον τι: Εἴμεσταν ἄκρα συγγενεῖς.

ἀκρακούω Κάρπ. Κρήτ. ἀκρακούγω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἄ κ ρ α καὶ τοῦ ρ. ἀ κ ο ῦ ω.

1) Ὀλίγον τι ἀκούω, ἀκούω ὄχι καλῶς ἐνθ' ἄν.: Δὲν ἀκούει καλά, ἀκρακούει Κρήτ. 2) Ὑπακούω ὀλίγον, πείθομαι κατὰ τι Κρήτ.: Φρ. Ἀκρακούει μ' ἀκόμη (πείθονται ἀκόμη ὀλίγον εἰς ἐμὲ αἱ σωματικαὶ μου δυνάμεις, ἦτοι αἰσθάνομαι ἀκόμη ἀρκετὴν σωματικὴν δύναμιν, ὡς λ. χ. ὅταν εἶναι τις γέρον). Διὰ τὴν σημ. πβ. ἀ κ ο ῦ ω Α 4 β.

ἀκράναλος ἐπίθ. Πόντ. (Ἀμισ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) 'κράναλος Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄ κ ρ ο ς καὶ ἄ ν α λ ο ς.

Ὁ ὀλίγον ἀνάλατος, ὁ κλίνων πρὸς τὸ ἀνάλατον: Φαεῖν ἀκράναλον Χαλδ. Μασρεία ἀκράναλο Ἀμισ. Ἐγὼ 'ς σὸ 'κράναλον ἀπάν' ἀγαπῶ τὸ φαγεῖν ('ς σὸ 'κράναλον ἀπάν' = κλῖνον πρὸς τὸ ἀνάλατον) Κοτύωρ.

*ἀκρανέψιν ἐπίθ. οὐδ. 'κρανέψιν Πόντ. (Κερασ.) 'κρανέψ' Πόντ. (Χαλδ.) 'κράνέψ' Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄ κ ρ ο ς καὶ ἄ ν ε ψ ι ν. Περὶ τῶν οὐδ. ἐπιθ. πβ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾷ 37 (1925) 177.

Ἡμίεφθος ἢ ἡμίοπτος, ἐπὶ οἰουδήποτε βρώματος. Συνών. μ ι σ ο ψ η μ ἔ ν ο ς (ἰδ. μ ι σ ο ψ ῆ ν ω).

ἀκράνης ὁ, Βιθυν. Θράκ. (Σηλυβρ.) Ἰων. (Κρήν.) Κάρπ. Κωνπλ. — Λεξ. Αἰν. — ΣΚυριακίδ. Διγεν. Ἀκρίτ. 51 ἀκράν'ς Λέσβ. γιακράν'ς Σάμ. Οὐδ. ἀκράνιν Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. ἀκράνι Α.Ρουμελ. (Καρ.) Θράκ. (Σηλυβρ.) Κάρπ. Πόντ. (Ἀμισ.) ἀκράν' Θράκ. (Μάδυτ.) Μακεδ. (Πάγγ.)

Ἐκ τοῦ Ἀραβοτουρκ. *a k r a n* = ὁμοιος, σύντροφος. Τὸ γιακράν'ς ἐκ τοῦ πληθ. οἱ-ῖν-ἀκράνηδες.

1) Συνομήλικος ἐνθ' ἄν.: Αὐτοὶ οἱ θυὸ εἶναι ἀκράνηδες Κρήν. Ἀκράν'ς 'ς τὰ χρόνια Λέσβ. Εἶναι ἀκράνι μου Καρ. Δικό μου ἀκράνι (εἰς τὴν ἰδικήν μου ἡλικίαν) Σηλυβρ. || Ἀσμ.

Νὰ πάγῃς εἰς τὸν πόλεμον νὰ λγοντοπολεμήσῃς
μ' οὐλοὺς σου τοὺς ἀκράνηδες, μ' οὐλοὺς τοὺς στρατολάτες
ΣΚυριακίδ. ἐνθ' ἄν. β) Ἰσόπαλος Πόντ. (Ἀμισ.): Αὐτὸς δὲν ἔχει ἀκράνι (πβ. συνών. φρ. δὲν ἔχει ταίρι). γ) Ἀρμόδιος, κατάλληλος Λεξ. Αἰν.: Δὲν ἐπαντρεύτῃ ἡ δεῖνα, γιὰτὶ δὲν ἦρε τὸν ἀκράνη της. 2) Φίλος, σύντροφος Κάρπ.: Αὐτοὶ οἱ θυὸ εἶναι ἀκράνηδες || Ἀσμ.

Τ' ἀκράνι του τ' Ἀντρονίκου τοῦ νεοῦ τοῦ 'παινεμένου.

